

IZLOŽBENA SJEDIŠTA / SEDI ESPOSITIVE

26 settembre - 31 ottobre 2014

Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár
H-9900 Körmend, Berzsényi u. 11.
tel/fax 0036 94 594 227
cultcent@t-online.hu
Batthyány kastély

dal 21 Marzo al 28 Maggio 2015

 Associazione Culturale Lazzari

via Paris Bordone 14-16 31100 Treviso - Italy email: store@lazzariweb.it fax: +39 0422410771

ottobre 2015

Konduktorownia Regionalne Towarzystwo
Zachęty Sztuk Pięknych w Częstochowie

Primavera 2016

BEZIRKSHAUPTMANNSSCHAFT OBERPULLENDORF

giugno 2016

Društvo likovnih umetnikov Maribor (DLUM)
Židovska ulica 10, 2000 Maribor, Slovenija
T. +386 252 36 81 www.dlum.si

PROMOSSA E COORDINATA DA

Associazione Culturale
v.le Trieste, 19 - 33170 Pordenone
tel. e fax 0039(0)434 552174
cell. 0039338 8894652 e mail laroggia@tin.it
web: www.laroggiapn.it

Testi di Enzo di Grazia, Jerica Zihel e Zsuzsanna Pálóczi

Grad Umag
Città di Umago

IZLOŽBA OTVORENA OD 18. 6. - 10. 8. 2015.

MARIN

gallery galerija galleria

Hrvatska - Croatia, 52470 Umag, Marino Bembo 9, e-mail: marin-gallery@live.com. - www.maringalerija.com

MARIN

gallery galerija galleria

HANS-PETER PROFUNSER (A)
ĐANINO BOŽIĆ (HR)
CARLO MARZUTTINI (I)
ROBERT PUCZYNSKI (PL)
MARIJAN MIRT (SLO)
ELISABETH LEDERSBERGER-
LEHOCZKY (HU)

6 KIPARA SREDNJE EUROPSKOG PROSTORA
6 SCULTORI DELLA MITTELEUROPA

Početakom 20. stoljeća Paul Valéry postavio je temeljno pitanje modernog određenja identiteta, odnosa između središta i ruba, metro-pole i periferije, Zapada i Istoka: kada će i hoće li uopće Europa biti svedena na ono što ona realno, prostorno jest – rt Azije. Krajem tog stoljeća isto je pitanje ponovio Jacques Derrida, pokušavajući u semantičkoj preopterećenosti geografskih pojmova naznačiti, otvoriti neki drugi smjer – određenje Europe kao avangarde zemljopisa i povijesti. Odnosi između prostora i kultura vrlo su kompleksni i dinamični, a geografski smještaj i veličina, koliko god imali utjecaja, mogu dovesti do sasvim pogrešnih zaključaka o društvenim, političkim i kulturološkim dominacijama.

Međutim, moja razmišljanja vezana za izložbu „6 Scultori della Mitteleuropa / 6 kipara iz Srednje Europe” – odnosno riječ je o projektu, jer se odvija i događa u vremenskim razmacima i u različitim državama, s različitim postavima, pa i umjetnicima – ne kreću se unutar tako kompleksnih pitanja. Odmaknuta od diskursa identiteta, pažnju sam usmjerila na odnose i relacije između odabranih umjetnika i njihovih djela, kao i na odnose između skulpture i prostora (izlagačkog i arhitektonskog). Recimo da me zanima onaj međuprostor koji se stvara svakim novim postavom ove izložbe, ili, da se poslužim starom idejom: tamo gdje prestaje skulptura, počinje prostor...

... a on je na različitim lokacijama, gradovima i gotovo je uvijek dio veće arhitektonske cjeline, koja zapravo i uvjetuje postav izložbe. Dosad je šestero umjetnika, u nešto izmijenjenom sastavu, izlagalo u mađarskom Körmendu (sudjelovali kipari Johannes Platzner i Massimo Poldelmengo, koji kasnije ne izlažu) i u talijanskom Trevisu (Hans-Peter Profunser, Đanino Božić, Carlo Marzuttini, Robert Puczynski, Marijan Mirt, Elisabeth Ledersberger-Lehoczky). U Körmendu je izložba bila postavljena u prizemlju jednog od kri-la dvorca Batthyány, pa je pažnju plijenilo baštinsko nasljeđe, a ne skulptura. U Trevisu je bio drugačiji odnos. Razigrani postav nadvladao je povijesnost prostora Lazzari. Bez obzira na to što su djela bila različitih formata, materijala i govora, što su to autori već formiranih i prepoznatljivih umjetničkih diskursa, te i na to da do ovog projekta nisu imali zajedničkih istupa, u Lazzariju su izložene skulpture djelovale kao prostorna cijelina. Jer, kada govorimo o izložbi (ili o projektu), važno je istaknuti da nije riječ o pukom prostornom razmještau različitih skulptura, koje se izvan izlagačkog mjesta mogu promatrati neovisno jedna o drugoj, nego da djela postaju fragmenti samog prostora koji se doživljava kao jedinstvo.

Ništa novoga ne govorimo ako taj odnos razmatramo kao stvaranje nove vrijednosti, ne samo unutar prostornog nego i društvenog i kulturnog konteksta. Skulptura je dijelom i uvjetovana okolnostima u kojima nastaje: fizičkim položajem, smještajem u odnosu na okolne objekte, posebnostima namjene i mnogim drugim detaljima koji stvaraju specifičan kontekst. Kada govorimo o skulpturi, moramo imati na umu da je ipak riječ o nekom objektu koji, prije svega svojom energijom, a ne samo formom, sudjeluje u životu prostora, ulice ili grada. Ukoliko i drugi sudionici tog suživota osjete da je ta energija kompatibilna njihovoj, ukoliko dođu u kontakt i komuni-

raju s djelom, tada su namjena, svrha i cilj te skulpture ispunjeni. I kao takva, samo je korak prema istraživanju pravih vrijednosti dviju tema – vrijednosti skulptura koje se stvaraju u kontekstu kulturnog pejzaža i razvijanje kulture življenja.

Stoga bi se izložba/projekt „6 Scultori della Mitteleuropa / 6 kipara iz Srednje Europe” mogla sagledati iz drugačije perspektive; istra-žiti elemente u promjenama skulpturalnog i arhitektonskog dis-kursa. Njihovi odnosi, razvoj, ali i razmimoilaženja i sudaranja, kao i moguća negiranja tih odnosa, shvaćaju se kao rezultat interakcija između materijalne i nematerijalne produkcije u kojima sami nastupajući umjetnici konstituiraju mreže praksi, znanja i razmjena. U zaokretu od narativa koji se fokusiraju na nacionalne ili regional-ne povijesti, ova izložba/projekt se usmjerava prema raznim oblici-ma medija skulpture i događajima koji su rezultat različitih praksi i istraživanja. Galerija Marin iz Umaga treći je izlagački prostor koji „udomljuje” šestero autora. Imena su ista kao u Trevisu, no njihova djela, pa time i postav, jesu drugačiji, čime se samo šire granice propitivanja njihovih suodnosa.

Razlog tome što je upravo ovih šestero umjetnika odabrano je taj što svi oni, bez obzira na razlike u stilskim izričajima, poetikama, rodnostima i provenijencijama, pa čak i bez obzira na generacij-ske udaljenosti, pokazuju da imaju mnogo toga zajedničkoga. Prvenstveno ih veže to što su svi oni umjetnici koji misle kao kipari, premda se neki od njih bave i drugim umjetničkim disciplinama. Izražavajući se volumenom i prostorom, neovisno o tome radi li se o klasičnome pristupu ili o instalaciji, svi oni imaju istaknuti osjećaj za gradnju i oblikovanje forme, za strukturu materijala i njihove pretvorbe u taktilne, plastične oblike. Karakterizira ih i to što je nji-ma koncept važniji od narativa, a izbor materijala važniji od motiva. Kod njih vrijedi da je važno naglasiti oblikovnu konstrukciju i struk-turu njihovih radova. Njihova izražajnost kreće se od ekspresivnih do geometrijskih formi, od tehnoloških efekata do onih prepuštenih slučaju, preko apstraktnih formi asocijativnog podrijetla do uglača-nosti tragovima ruku ili boja utisnutih u samu materiju, od uporabe klasičnih materijala poput kamena ili drva do rabljenih metalnih ili papirnatih dijelova. Svi oni vrlo dobro poznaju prirodu kiparskog medija i znaju pažljivo odmjeriti odnose plastičkih, taktilnih i piktur-alnih elemenata u svojim djelima, bez obzira na to što se neki od njih vole upustiti u eksperiment.

Stoga je i osnovna namjera izložbe/projekta ta da se kroz pristup ovih šestero umjetnika potvrdi stalna prisutnost, aktualnost i važ-nost kiparskog izričaja. Isto tako je važno da se povuče paralela prema suvremenoj umjetničkoj praksi i pritom istaknu sličnosti ili razlike u pristupu, koje u konačnici skulpturi ne umanjuju snagu, invencije i vizualno bogatstvo. Valja tu reći da upravo ta sposobnost obogaćenja i ta „drugačijost” skulpture danas, kad se mediji među-sobno dotiču, isprepliću, miješaju i nadopunjuju, može biti praksa – i mnogima i jest – i izazov. Međutim, svaki je medij podjednako tako pogodan da se iz njega izvuce najviše i da to najviše postane prava vrijednost.

Jerica Zihert

SCULTORI DELLA MITTELEUROPA

Da più di venti anni, ormai, "la roggia" ha adottato la linea di diffondere in Europa la cultura visiva del territorio friulano e di portare a Pordenone e nel Friuli le esperienze più importanti ed avanzate della cultura europea.

La parte più notevole dell'attività è stata diretta, quasi di neces-sità, ai Paesi geograficamente più vicini e, in particolare, a quelli immediatamente confinanti; ma molto lavoro è stato svolto verso la Spagna, culturalmente forse più vicina allo spirito italiano e, in anni più recenti a Paesi un po' meno vicini ma comunque collocati in un'area Mitteleuropea a cui da sempre il nord est dell'Italia è stato legato.

Le recenti iniziative dirette alla Slovenia, all'Ungheria e alla Polo-nia hanno fatto crescere una tensione mitteleuropea che già era vivace; e l'idea di celebrare la piattaforma di una cultura dell'Europa Centrale ha preso corpo in varie mostre che si sono realizzate, itineranti in questi paesi. L'approccio con la scultura è nato quasi come una sfida, considerate le inevitabili difficoltà che la scultura propone nell'organizzazione di manifestazioni in cui i trasporti siano fondamentali e spesso non semplici da realizzare. Ma una lunghissima tradizione di mostre organizzate nella sede di Pordenone, anche con scultori provenienti da Paesi spesso assai lontani, ha sollecitato l'interesse a questo tentativo che si avvale, per l'appunto, nella maggior parte dei casi di autori che con "la roggia" hanno avuto almeno un'occasione di incontro e di collaborazione.

Il discorso - naturalmente - vale soprattutto per l'italiano Carlo Marzuttini, che ha collaborato con "la roggia" sin dalla fine degli anni Ottanta; ma vale anche per il croato Đanino Božić che da più di dieci anni è presente con "la roggia" in Italia e all'estero; il polacco Robert Puczynski ha partecipato ad una collettiva e tenuto una personale nell'ambito dei rapporti di collaborazione e scambio con quel Paese; lo sloveno Marian Mirt ha tenuto una personale per le attività di scambio con Maribor mentre l'ungherese Elisabeth Ledersberger-Lehoczky è stata invitata per una collettiva; solo l'austriaco Hans-Peter Profunser si incontra per la prima volta con "la roggia" per percorsi umani diversi.

Una rassegna così composita è, inevitabilmente, disomogenea, sia sul piano dei linguaggi che su quello dei contenuti; ma sono proprio la varietà e le diversità a costituire l'elemento di maggiore fascino, visto che consentono di riflettere su convergenze e diffe-renze tra artisti spesso così vicini e, allo stesso tempo, così lontani tra di loro. La quasi rigorosa adesione ai "canoni" della scultura è il dato significativo del lavoro di Profunser e di Ledersberger-Lehoczky che usano materiali indissolubilmente legati alla storia della scultura (legno e pietra, per lo più) per realizzare forme composte di classica bellezza, poco concedendo

alle "elaborazioni" in chiave contemporanea (geometrismo, ad esempio); Božić e Puczynski, pur partendo da principi simili, "tra-sgrediscono" nell'uso dei materiali "nuovi" (dall'acciaio al cartone

o alla plastica) ma soprattutto elaborano i contenuti verso una rarefazione dell'idea dell'oggetto per una resa geometricamente libera.

Mirt realizza forme rigorosamente classiche, anche se "rein-ventate" attraverso lezioni moderne; e vi aggiunge di uso un mate-riale "povero" che disloca le composizioni in un'atmosfera ancora più surreale. Marzuttini parte decisamente da un'intenzione "neopoveristica" della scultura, con un occhio ai grandi maestri di questa linea di ricerca, ma poi rielaborandola in termini personali assolutamente originali.

L'intenzione di questa mostra era di sottolineare la vivacità della scultura in un territorio ampio e storicamente assai vivo come può essere la Mitteleuropa; ma anche, al tempo stesso, segnare l'evoluzione recente del linguaggio della scultura; segnalare la vicinanza ideale tra autori (e popoli) diversi - talvolta storicamente ostili - e le differenze che continuano comunque a pesare, per una tradizione diversa, per un differente ambiente di vita e di cultura, per una variegata diversità di approccio alla ricerca. E, a conti fatti, l'operazione è riuscita, anche se non vuole rap-presentare una "summa" della realtà ma solo un documento dell'esistente.

Enzo di Grazia

Hans-Peter Profunser (Austria)

Hans-Peter Profunser (Lienz, 1956.), započeo je svoju karijeru kao samouki kipar 1998., a od 1999. vodi kiparske tečajeve i Školu skulpture. Dobitnik je nekoliko javnih natječaja vezanih za skulpturu. Izlagao je na samostalnim i skupnim izložbama u Austriji, Njemačkoj, Švicarskoj i Lihtenštajnu. Živi i radi u Drautalu u Koruškoj, Austrija. www.hp-profunser.at

Hans-Peter Profunser (Lienz, 1956.), ha iniziato la sua carriera come scultore autodidatta nel 1998 e dal 1999 è attivo presso la Scuola di Scultura. Ha vinto numerosi concorsi di scultura; dirige progetti in ambito scolastico e workshop. Ha tenuto esposizioni in Austria, Italia, Germania, Svizzera e Liechtenstein. Vive e lavora nel Drautal (Carinzia, Austria). www.hp-profunser.at

Danino Božić (Croazia)

Danino Božić (Pula, 1961.), diplomirao je likovne umjetnosti (skulpturu) na Pedagoškom fakultetu u Rijeci. Samostalno izlaže od 1986., a od 1985. sudjeluje na brojnim skupnim izložbama i projektima suvremene umjetnosti u Hrvatskoj i u svijetu. Bavi se i slikarstvom, crtežom, knjigama umjetnika, instalacijama i ambijentima. Živi i djeluje kao samostalni umjetnik u Novigradu i Labincima. Mobitel +385 (0)915777607

Danino Božić (Pola, 1961) Si è diplomato alla Facoltà Pedagogica di Fiume al dipartimento di pittura. Si occupa di pittura, scultura, installazioni e design. Dal 1986 espone in mostre personali e dal 1985 espone in mostre collettive in Croazia e all'estero. Vive e lavora come free lance artista in Cittanova e Santa Domenica in Istria, Croazia

Carlo Marzuttini (Italia)

Carlo Marzuttini (Udine, 1956.), djeluje kao kipar od 1986. i prepoznatljiv je po tome što u svom radu koristi rabljene materijale, prije svega od željeza, stvarajući kompozicije većih formata – asemblaže. Samostalno i skupno izlaže od 1986. u Italiji, Sloveniji, Hrvatskoj, Češkoj, Njemačkoj, Španjolskoj, Mađarskoj i Sjedinjenim Američkim Državama. Živi i radi između Udina i otoka Pantellerie. www.carlomarzuttini.it

Carlo Marzuttini (Udine, 1956), usa da sempre materiali di recupero tra i più diversi per realizzare i suoi assemblaggi. Dal 1986 ha esposto le sue opere in numerose mostre personali e collettive in Italia, Slovenia, Croazia, Repubblica Ceca, Germania, Spagna, Ungheria, Stati Uniti. Vive e lavora tra Udine e l'isola di Pantelleria. www.carlomarzuttini.it

Robert Puczynski (Polonia)

Robert Puczynski (Czestochowa, Poljska, 1968.), od 1990. živi i radi u Beču. Diplomirao je 1995. na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču, sudionik je međunarodnih kiparskih simpozija i brojnih skupnih izložbi po cijelom svijetu. Priredio je nekoliko samostalnih izložbi. www.puczynski.at

Robert Puczynski (Czestochowa, Polonia, 1968.) dal 1990 vive e lavora a Vienna (Austria). 1995 Diploma e lode presso l'Accademia delle Belle Arti a Vienna; 1995.

Marijan Mirt (Zagreb, 1975.), diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Živi i radi u Mariboru, Slovenija. Od 2000. sudjeluje na mnogim skupnim izložbama, kiparskim simpozijima i priređuje samostalne izložbe. Vrlo je aktivan kao član raznih umjetničkih društava te je realizirao nekoliko javnih skulptura u Sloveniji. www.mirt.si

Mirjan Mirt (Zagabria 1975), ha conseguito la laurea presso l' Accademia di arti figurative a Zagabria. Vive e lavora a Maribor (Slovenia). Dal 2000 partecipa a diverse mostre collettive, rassegne di scultura e mostre personali. Attivo come membro di varie associazioni artistiche, è autore di diverse sculture pubbliche in Slovenia. www.mirt.si

Elisabeth Ledersberger-Lehoczky, rođena je u Budimpešti, od 1961. živi i radi u Austriji. Pohađala je državne i privatne umjetničke škole, mentor joj je bio Hans Hanko. Od 1983. do 1989. vodila je vlastitu galeriju Ring u Beču. Od 1992. intenzivnije se bavi skulpturom. Izlagala je na mnogim skupnim izložbama, sudjelovala na međunarodnim simpozijima i priredila samostalne izložbe. Bila je članica žirija i odbora velikih manifestacija kao što su "Alpe-Adria-Pannonia" i "Europäischer Dialog".

Elisabeth Ledersberger-Lehoczky é nata a Budapest, si é trasferita in Austria nel 1961. co/ungherese. Ha frequentato la scuola di istruzione per le donne e storia dell'arte all'Università di Vienna. Il suo mentore in scultura fu Hans Hanko. Nel 1983 aprí una sua galleria personale nella città di Vienna (Ring Galerie) al 1989. Nel 1992 ha iniziato con la scultura. Elisabeth Ledersberger-Lehoczky é giurato e fiduciario per molte mostre intenzionali: é promotore delle mostre "Alpi-Adria-Pannonia", della collaborazione culturale "Europäischer Dialog".

Itenerari izložbe:
Sedi espositive:

Smotru suvremene umjetnosti organizirala je Kulturna udruga „La roggia” iz Pordenonea (Italija). Kustos: Enzo di Grazia.
Rassegna d' arte contemporanea organizzata dall'Associazione Culturale "la roggia" di Pordenone e coordinata da Enzo di Grazia

Scultori della Mitteleuropa - Közép-európai szobrászok
Scultori contemporanei in Centro Europa Rassegna d'arte contemporanea coordinata da Enzo di Grazia e Zsuzsanna Pálóczi
H - Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár Körmend
26 / 9 – 31 / 10 / 2014

Scultori della Mitteleuropa
Scultori contemporanei in Centro Europa
A cura di da Enzo di Grazia e Francesco Stefanini
I - Treviso - Spazio Lazzari
21 / 3 – 28 / 5 / 2015

6 Scultori della Mitteleuropa
Galerija / Galleria Marin
A cura di Enzo di Grazia, Slavica Marin e Dr. Jerica Zihel
HR – Umag/ Umago, Galeria/Galleria Marin
18 / 6 – 10 / 8 / 2015

Hans-Peter Profunser (Austria)
Đanino Božić (Croatia)
Carlo Marzuttini (Italia)
Robert Puczynski (Polonia)
Marijan Mirt (Slovenia)
Elisabeth Ledersberger-Lehoczky (Ungheria)

Tijekom 2015. i 2016. izložba/projekt **Scultori della Mitteleuropa** realizirat će se u Czestochowu (Poljska), Obepullendorfu (Austria) i Mariboru (Slovenija).

Nel corso del 2015 e 2016 l' esposizione/progetto **Scultori della Mitteleuropa** verrà realizzata a Czestochova (Polonia), Obepullendorf (Austria) e Maribor (Slovenia).